

INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Germany

Nr. 24 /99/

1954 m. spalio mėn. 14 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaudai rankraščio teisėmis.

Redakcijos, pasinaudojančios čia dedamomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Vokietijos Krašto Tarybos rinkimai

Paskelbus š.m. rugpiūčio mėn. 1 d. rinkimų į PLB Vokietijos Krašto Tarybą davinius, Bendruomenės Garbės Teismas Statuto numatyta tvarka gavo skundų dėl Stuttgarto ir Hildesheimo apylinkėse rinkimų teisėtumo. Š.m. rugsėjo mėn. 20 d. Bendruomenės Garbės Teismas minėtus skundus svarstė ir nutarė Hildesheimo apylinkės balsus pripažinti negaliojančiais, taip pat pripažinti negaliojančiais ir Stuttgarto apylinkės rinkimus, bet pastarajai su teise rinkimus pakartoti. Rinkimai Stuttgarto apylinkėje buvo pakartoti š.m. spalio 3 d.

Vyr. Balsų Skaičiavimo Komisija š.m. spalio mėn. 9 d. posėdyje, dalyvaujant komisijos pirmininkui mokyt. A. Krivickui, nariams: inž. P. Čeponiui ir mokyt. K. Motgabiui bei [redacted] įgaliotiems stebėtojams: poniai A. Grinienei ir p. A. Žukauskui, peržiūrėjusi atsiųstus balsavimo davinius nustatė, kad Stuttgarto apylinkėje šio mėn. 3 d. balsavimas buvo atliktas pagal nustatytas Rinkimines taisykles, o suskaičiavusi balsus nustatė ir užprotokolavo galutinius rinkimų rezultatus.

Pagal Komisijos protokolo davinius PLB Vokietijos Krašto Tarybon išrinkti:

Kun. A. Keleris /1.363/, Pr. Zundė /1.207/, Tėvas A. Bernatonis /1.103/, Erdm. Simonaitis /979/, J. Glemža /925/, Dr. J. Grinius /917/, E. Žilius /912/, V. Gailius /906/, J. Kriščiūnas /777/, I. Apyrubis /747/, F. Šlenteris /743/, V. Raišys /735/. Skliaustuose gautieji balsai.

- 2 -

Pirmieji trys kandidatai yra: kun. dr. J. Aviža /722/, J. Bataitis /721/ ir kun. A. Bunga /716/.

PLB Vokietijos Krašto Tarybos sivažiavimas numatytas š. m. spalio mėn. 23-24 d. d. Vasario 16 Gimnazijoje, Hüttenfelde.

Iš Krašto Valdybos veiklos

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkas, p. Pr. Zundė, š. m. rugsėjo mėn. 26 d. dalyvavo kaip svečias Latvių-vokiečių Draugijos steigimo iškilmėse Augsburgėje. Svečių tarpe buvo ir VLIK'o Užsienio Reikalų Tarybos Valdytojas dr. P. Karvelis. Numatoma netrukus įsteigti ir Lietuvių-vokiečių Draugiją. Drauge su estų-vokiečių draugija, visos tos trys draugijos sudarys vieną bendrą Baltų-vokiečių Bičiulių Sąjungą.

Sekančią dieną p. Zundė aplankė Free Europe Citizens' Service atstovą Munchene, Robert von Berg, kuriame Bendruomenės vardu padėkos ženklai už jo nuopelnus mūsų Bendruomenei įteikė tautiniais ornamentais papuoštą albumą. Kaip jau buvo pranešta, Free Europe Citizens' Service stambia auka yra parėmusi Bendruomenės šiais metais organizuotą vaikų vasaros stovyklą, o ir anksčiau buvo skyrusi lėšų vargo mokyklų vaikams Kalėdų švenčių proga ir kitais būdais parėmusi Bendruomenės darbą. Su Free Europe Citizens' Service atstovu Robert von Berg buvo aptarti ir Krašto Valdybos ateities planai ir gautas iš jo patikrinimas, kad Free Europe Krašto Valdybos darbus ir ateityje remt.

Munchene p. Zundė taip pat aplankė Jungtinių Tautų Augštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams Atstovą, Charles Pearman-Wilson bei vietos Bendruomenės apylinkės valdybos pirmininką, p. J. Medušauską. Muncheno lietuvių veikla, valdybos pirmininko, J. Medušausko ir kitų valdybos narių rūpesčiu ir atsidėjimu, yra labai gyva. Valdyba turi daug gražių planų ir sumanymų ateičiai.

Lietuviai Kristaus Taikos Sąjūdžio Kongrese Altötting'e.

Š. m. spalio mėn. 2 ir 3 dienomis žymiausioje Marijos šventovėje Bavarijoje įvyko tarptautinis Pax Christi - Kristaus Taikos Sąjūdžio kongresas. Tarp 9 tautų iš už anapus geležinės uždangos, kongrese dalyvavo ir apie 100 lietuvių iš įvairių Vokietijos vietovių: Vasario 16-tosios Gimnazijos, Frankfurto, Kaiserslauterno, Kirchheimbolandeh, Muncheno, Schwetzingeno. Visai lietuvių grupei kongreso metu vadovavo Lietuvių Tremtinių Sielovados Tvarkytojas Tėv. Alfonsas Bernatonis. Pagrindinis kongreso tikslas buvo bendra malda už persekiojamas tautas. Įspūdingiausias manifestacijos vyko šeštadienio naktį ir sekmadienio popietį. Naktį permaldavimo procesijos išgani žodį tarė Pax Christi Vokietijos šakos pirmininkas, J. E. Eichstätto vyskupas, dr. J. Schröffer. Jis nušvietė visų tautų kančias, pirmą eilę primindamas lietuvius. Grandiozinėje žvakių procesijoje dalyvavo tūkstantinė minia. Procesijos pabaigos žodį tarė ukrainiečių arkivyskupas, J. E. Bucko. Lygiai 24 val. aikštėje prieš baziliką susirinko maldininkai bendrai paminėti tarpusavio neapykantos aukų. Vienas po kito iš tos pačios tribūnos tautų atstovai išsakė savo tautos paskutiniųjų metų nuostolius ir meldė savo gimtąja kalba: "Tėve mūsų... atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams". Lietuvių tautos žaizdas atskleidė Tėv. Alfonsas Bernatonis. Betarpiškai po to sekė

- 3 -

bazilikoje iškilmingos pamaldos rytų apeigomis. Sekmadienio ryte visos tautybės turėjo savo grupių pamaldas atskirai. Lietuviams jas laikė Tėv. Alfonsas Bernatonis. Beveik visi dalyviai priėmė šv. Komuniją. Gražiai nuskambėjo lietuviškos giesmės, palydint vargonais F. Stroliai. 13 val. vėl tautinės grupės atskirai turėjo trumpas pamaldas švč. Mergelės Marijos garbei. Prie altoriaus ceremonijas atliko kun. Bronius Liubinas, o gražų pamokslėlį pasakė kun. Jonas Tautkevičius. Iš bažnyčių visi organizuoti rinkosi į aikštę išpūdingai užbaigos manifestacijai. Lietuvių grupės priekyje buvo nešama trispalvė ir įrašas vokiečių kalboje: "LIETUVOS KENČIANČI BAŽNYČIA". Šalia trispalvės ėjo dvi mergaitės tautiniuose rūbuose. Aikštėje visos tautybės pagiedojo savo mėgstamiausią Marijos giesmę. Galingai nuskambėjo "Marija, Marija... palengvink vergiją... išgelbėk nuo priešo baisaus". Manifestaciją pravedantis vokiečių kapucinas kalbėjo: "Mes vokiečiai padarėme daug blogo. Dėl mūsų kraujavo ištisos tautos. Atleiskite mums. Bet ir mes kentėjome ir kenčiame! Už tai visi kartu kalbėkime: "Tėve mūsų... atleisk mums mūsų kaltės, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams"...

Lietuvių evangelikų jaunimo veikla

Pajėgiausias lietuvių evangelikų jaunimo būrelis yra Vasario 16 Gimnazijos moksleivių ratelis, globojamas gimnazijos mokytojo p. J. Jurkaičio. Laimingu būdu būrelis turi išugdytų jaunų, gabių jėgų, kurios būrelį gražiai veda ir su juo pasirodo viešuose parengimuose. Tokios jėgos yra vyresnių gimnazijos klasių mokinės Zandovaitė, vadovaujanti ratelio šokių grupei ir Šneideraitytė, vadovaujanti ratelio chorui.

Pirmasis ratelio pasirodymas po vasaros atostogų buvo atvažiavusiam vizituoti Hesseno krašto jaunimo kunigui /Landesjugendpfarrer/, kuriam ratelio šokėjos ir šokėjai, tautiniais rūbais pasidabinę, davė liaudies šokių pynę.

Svečias buvo lietuvių moksleivių programėle taip sužavėtas, kad čia pat patikrino penkiems moksleiviams vietas evangelikų "Erholungsheim'e", poilsio namuose, o rateliui planuoja progą pasirodyti su savo menine programėle Wiesbadene.

Evangelikų jaunimas buvo laimingas susilaukti reto svečio, senj. kun. Kelerio, aplankiusio Vasario 16 Gimnaziją rugsėjo 26 d., atlaikiusio Hüttenfeldo evangelikų bažnyčioje pamaldas ir dalyvavusio Tautos Šventės minėjime.

Gerbiamas Lietuvių Evangelikų Liuteronių Bažnyčios Vyr. Tarybos pirmininkas, senjoras kun. A. Keleris, dar kartą aplankė gimnazijos moksleivius šeštadienį, spalio 2 d. Evangelikų ratelio suruoštoje arbatėlėje, praėjusioje labai jaukioje ir nuoširdžioje nuotakoje, dalyvavo su senj. kun. Keleriu ir ta proga atvykęs Viernheimo evangelikų dekanato dekanas kun. Trautmann'as.

Lietuvių evangelikų jaunimo ratelis kviečiamas spalio 18 d. dalyvauti Bensheime įvykstančioje Pietų Hesseno evangelikų jaunimo šventėje, o spalio 31 d. dalyvauti Wald Michelbache Reformacijos Šventėje. Į visus pobūvius ir šventes lietuvius evangelikus kvietėjai veža savomis lėšomis, paprastai gerai įrengtais autobusais.

Lietuvių evangelikų jaunimo vieši pasirodymai ne tik garsina lietuvių vardą, bet turi visokeriopos auklėjamos reikšmės ir pačiam jaunimui. Lietuvių jaunimą pranešėjai pristato pagarbiai ir su mei-

le, kaip "unsere liebe Litauer", mūsų mieli lietuviai, o žiūrovai gėrisi jaunimo atliktais lietuvių tautiniais šokiais ir liaudies dainomis. Tuo būdu, ypač jaunieji iš mišriųjų šeimų arba ilgesnį laiką išbuvę svetimųjų tarpe ir net primiršę gimtąją kalbą, čia jau iš pačių vokiečių išmoksta gerbti savą tautą, kuriai visur rodoma tokia pagarba ir meilė!

Nauja Vargo Mokykla

Kun. Alf. Butkaus, Deggingen, pastangomis, Ulme, Ober-Eselsberg stovykloje įkurta nauja vargo mokykla su 27 vaikais.

Vargo mokykloje mokytojauti apsiėmė pasišventusi kultūriniam darbui mokytoja, ponė L. Skeivalienė iš Bad Cannstatto, Stuttgart.

Šioji vargo mokykla reikalauja iš abiejų jos globėjų, kun. Butkaus ir ponios Skeivalienės, didelio pasišventimo, nes kun. Butkus gyvena 50 km atstume nuo jos ir turi aptarnauti dar kelias apylinkes, o ponė Skeivalienė turės kas šeštadienį į Ulmą pamokoms važinėti.

Bet darbo dirva šioje mokykloje yra gana graži, nes beveik visi vaikučiai dar kalba lietuviškai, o pora sunkiau kalbančiųjų yra tokie jauni, kad juos pamokyti vargo mokykloje bus kaip tik pats laikas.

Krašto Valdyba, kiek išgalėdama, aprūpino naująją vargo mokyklą vadovėliais, knygomis, sąsiuviniais ir kt. rašomomis priemonėmis.

Emigracijos reikalais

JT Augštasis Komisaras skelbia, kad Pietų Amerikoje Andes universiteto rektorius siūlo vietą architektui arba inžinieriui, sanitarijos, elektros ir vandens instaliacijos specialistui, kalbančiam gerai angliškai, 30 iki 40 m. amžiaus. Suinteresuotieji gali kreiptis į Vokietijos Krašto Valdybą, /17a/ Weinheim/Bergstr., Schliessfach 233.

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Moksleivių pasirodymai

Kaimyniniai miestai savo parengimais vis dažniau kviečiasi į svečius savo menine programa Vasario 16 Gimnazijos moksleivių šokėjų bei dainininkų grupes.

Sekmadienį, spalio 10 d., Lampertheime labai iškilmingai buvo pašventinta naujai pastatytoji katalikų bažnyčia. Ta proga salėje buvo suruošta šventė, kurioje dalyvavo bažnyčią šventinęs J. E. Mainzo vyskupas Stohr, o garbingųjų svečių tarpe buvo ir parlamento CDU frakcijos pirmininkas von Brentano. Šventės dalyvių buvo apie 2.000.

Vietinio kunigo kviečiama, šventės meninėje programoje dalyvavo ir gimnazijos šokėjų grupė, kuri jau bažnyčiai renkant aukas kartą Lampertheime buvo pasirodžiusi ir tuo prisidėjusi prie bažnyčios pastatymo. Nors turiningoje programoje dalyvavo keturi choral ir kelios kapelos, lietuvių šokėjai susilaukė labai

šiltų aplodismentų ir turėjo šokius kartoti. Įdomu, kad publikos ir rengėjo pageidavimu grupei teko pašokti ir "Blezdingėlę", kurios šį kartą, nenorėdama kartoti jau metytą programą, nenumatė šokti. Šis šokis vokiečių publikos ypatingai mėgiamas, o jaunos, grakščios gimnazijos mokinės jį ypatingai gražiai atlieka.

Tą pačią dieną ir evangelikų moksleivių ratelis turėjo pasirodyti, kviečiamas, kitame kaimyniniame mieste Viernheime. Viernheimo dekanato Moterų Pagalbos /Frauenhilfe/ metiniame parengime Vasario 16 Gimnazijos moksleivių grupė atliko tautinius šokius ir sudainavo kelias liaudies dainas. Ir čia lietuviai buvo labai nuoširdžiai priimti.

Aukos Gimnazijos Namams

Venecuelos Lietuvių Savišalpos Bendruomenės Centro Valdyba pervedė jos CV pirmininko, p. K. Nausėdo, rūpesčiu Gimnazijos Namams

§ 1.516,40

Šioji suma sutelkta penkiose Venecuelos bendruomenės apylinkėse. Nepaprastu Centro Valdybos ir Apylinkių Valdybų: Barquisimeto V-bos pirmininko Dr. A. Vabalo, Caracas V-bos pirmininko L. Staškevičiaus, Maracaibo V-bos pirmininko A. Šulco, Maracay V-bos pirmininko J. Bieliūno ir Valencijos V-bos pirmininko A. Baziliausko pasišventimu ir entuziazmu toks stambus įnašas Gimnazijos Rūmams sudėtas tik, 91 aukotojo.

Apylinkėse sutelkta: Barquisimeto Bs. 1000 arba § 298,50, Caracas Bs. 2160 arba § 644,77, Maracaibo Bs. 50 arba § 14,93, Maracay Bs. 1540 arba § 459,70 ir Valencijos Bs. 330 arba § 98,50, iš viso Bs. 5.080,-- arba § 1.516,40.

Aukotojų tarpe yra lietuvių bičiulių venecueliečių ir net vienas italas, suomis, jugoslavai ir vokiečiai. Venecuelos Lietuvių Savišalpos Bendruomenė tokiu išpūdingu žygiu atžymi savo penkerių veiklos metų sukaktį. Šios mažos, vos 250 lietuviškų šeimų apimančios, bendruomenės ryžtinga veikla gali būti šviesių pavyzdžių visai lietuvių tremties visuomenei. Jos vardu bus pavadinta viena Vasario 16 Gimnazijos klasė.

Didelę auką vargo mokykloms ir Gimnazijos namams pervedė ištikimas ir dosnus lietuvių jaunimo globėjas, Kanados Lietuvių Šalpos Fondo Toronto Komitetas, paaukodamas

§ 1.000,--

iš kurių pusė skiriama vargo mokykloms, o pusė gimnazijai.

Ir Did. Britanijos lietuviai, nors turi savo bendruomenės sumanymų ir nėra pertekę turtais, vis gausiau savo įnašais remia gimnazijos pastogę. DBLS Manchesterio skyrius sutelkė £ 23.17.0, o Lietuvių Namuose Tautos Šventės minėjime surinkta £ 14.14.0, taip kad Gimnazijos Namams gauta

£ 38.11.0 arba DM 445,50

Prancūzijos Krašto Valdyba praneša apie Gimnazijos namams gautas aukas, po 5.000 fr. iš p-lės Gunther ir iš Alžir svetimšalių legione tarnaujančio tautiečio, majoro J. Tomkaus.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS DARBAI IR PLANAVIMAI

Šiomis savaitėmis gimnazijoje moksleiviams bus suruošti mok. S. Antanaičio iniciatyva fotografijos kursai, kuriuose dėstys lietuvis fotografas A. Plenys, turįs Stuttgarte savo foto įmonę.

Kpt. Venckaus rūpesčiu gautieji barakai numatomi panaudoti klasėms, skaityklai, mokytojų kambariui ir gal rankdarbių klasei. Jų pastatymo ir kitiems persitvarkymo darbams projektuoti kviečiamas iš Pinnebergo apylinkės architektas, dipl. inž. A. Fankas.

Gavus iš Šveicarijos Karitas Sąjungos pranešimą, kad mokykliniams ir bendrabučio baldams įgyti pervedama Sąjungos 4.000 DM sumos auka, užsakyti mokykliniai stalai ir kėdės, taip kad jau visos gimnazijos klasės bus aprūpintos šiais naujais baldais. Taip pat bus galima užsakyti nors dalį taip reikalingų stalų ir suolelių bendrabučio valgyklai.

Iš būtiniausių darbų numatoma tuojaus atlikti šiluminių vamzdžių izoliaciją ir barakų stogams nutekėjimo lovelių ir vamzdžių išvedimą. Taip pat iš parko pusės prieš žiemą numatoma atlikti išorinio tinkavimo ir dažymo darbus sienoms, kur buvo pralaužti langai.

Vokietijos Krašto Valdybos ir Vasario 16 Gimnazijos atstovai numato dalyvauti Vokietijos privačių mokyklų sąjungos metinėje konferencijoje Aachene spalio 21-23 d. Konferencijos darbuose dalyvaus apie 150 mokyklų ir vyriausybių atstovų, jų tarpe kraštų vyriausybių vadovai mokyklų reikalams: Nordrhein-Westfalijos Ministerialdirigent Bergmann, Hesseno Ministerialdirektor Viehweg, Baden-Württembergo Ministerialrat Bruckmann, Rheinland-Pfalz Ministerialrat Dr. Seel ir kitų kraštų atstovai. Be to, konferencijon atvyksta kraštų parlamentų komisijų kultūriniais ir mokslo reikalams pirmininkai.

Konferencijos darbus seks visų didžiųjų Vokietijos laikraščių ir agentūrų atstovai, radiofonas, ją globos Aacheno miesto vyr. burmistras, vakarinių parengimų meninę programą atliks miesto teatro artistai, o protarpiais bus sudarytos progos lankyti bažnyčias, rotušę, mokyklas ir pn. Konferencijos dalyviams rengiami priėmimai kaimyninėse Belgijoje ir Olandijoje, vadovaujant tų kraštų kolegoms mokytojams.